

ÅRSRAPPORT 2008

**KONTROLLUTVALGET I
KONGSVINGER KOMMUNE**

INNHOLDSFORTEGNELSE

SAMMENDRAG.....	3
1 INNLEDNING.....	5
2 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER	5
2.1 TILSYN OG KONTROLL.....	5
2.1.1 Gjennomført tilsyn med forvaltningen.....	5
2.1.2 Forsvarlig revisjonsordning.....	6
2.2 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED REGNSKAPSREVISJON.....	6
2.2.1 Regnskapsrevisjon.....	6
2.2.2 Oppfølging av merknader.....	7
2.3 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED FORVALTNINGSREVISJON.....	7
2.3.1 Forvaltningsrevisjon/plan for forvaltningsrevisjon.....	7
2.3.2 Bestilt og gjennomført forvaltningsrevisjon.....	7
2.3.3 Rapportering av resultat etter gjennomført forvaltningsrevisjon.....	8
2.4 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED SELSKAPSKONTROLL.....	9
2.4.1 Plan for selskapskontroll.....	10
2.4.2 Bestilling og gjennomføring av selskapskontroll.....	10
2.4.3 Rapportering av resultat etter gjennomført selskapskontroll.....	11
2.5 TILSYN MED REVISJONEN.....	12
2.5.1 Gjennomført tilsyn med revisjon.....	12
2.6 BUDSJETTBEHANDLING.....	12
2.6.1 Budsjett for 2009.....	12
2.6.2 Budsjett for 2008.....	13
2.6.3 Budsjett for 2007.....	13
2.7 KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING.....	13
3 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET.....	14
3.1 MEDLEMMER.....	14
3.2 MØTER OG SAKER.....	14
3.3 ØVRIGE AKTIVITETER.....	14
4 SEKRETÆRFUNKSJON.....	15
VEDLEGG	17

SAMMENDRAG

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er et sentralt hjelpeorgan for kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid iht. kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet for kommunestyret.

Det ble valgt nytt kontrollutvalg i 2007 og oversikten over det nye kontrollutvalget er omtalt i kapittel 3.1. Oversikten over møter og behandlede saker er omtalt i rapportens kapittel 3.2 og i vedlegget.

Kontrollutvalget har en rapporteringsplikt til kommunestyret og vil med denne årsrapporten gi informasjon om kontrollutvalgets virksomhet i perioden. Kontrollutvalgets oppgaver er knyttet til bl.a. følgende punkter:

- Tilsyn og kontroll
- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll
- Budsjettbehandlingen (for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen)

Tilsyn og kontroll (kap. 2.1 og 2.5)

Kontrollutvalget har gjennomført flere tiltak for å gjennomføre tilsyn med forvaltningen og revisjonen. Det har vært gjennomført samtaler med ordføreren og rådmannen i møtene og det har vært nyttig. Orienteringen fra de forskjellige enhetene har også vært nyttig og alle har stilt seg positive til å komme. Revisjonen har informert om sin virksomhet i hvert møte.

Regnskapsrevisjon (kap. 2.2)

Kontrollutvalgets oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon bygger i all hovedsak på revisjonens gjennomganger. Kontrollutvalget har gitt uttalelse til årsregnskapet og har behandlet oppfølging av merknader. Kontrollutvalget har ikke mottatt noen nummererte brev i perioden.

Forvaltningsrevisjon (kap. 2.3)

Det er en stadig økning i gjennomføring av forvaltningsrevisjon. I 2008 er det gjennomført ett prosjekt knyttet til kommunens finansforvaltning, og det er to pågående prosjekter, ett om innkjøp som blir behandlet i februar 2009 og ett om festeavgifter i Skriverskogen som vil bli behandlet i mars 2009. Kontrollutvalget har i 2008 fulgt opp tidligere rapporter, noe som går fram av pkt. 2.3.3.

Selskapskontroll (kap. 2.4)

Det er også gjennomført selskapskontroll i 2008, som omfattet både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i Glåmdal interkommunale renovasjonselskap IKS. Dette prosjektet, sammen med den eierskapskontrollen som ble gjennomført i 2007, vil bli fulgt opp i 2009.

Budsjettbehandlingen (for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen) (kap. 2.6)

Kontrollutvalget la høsten 2008 fram forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsområdet for 2009. Dette er vedtatt i kommunestyret. Regnskapet for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2007 viste totalt ingen endring i forhold til kontrollutvalgets forslag til budsjett, men revisjonskostnaden var noe høyere enn budsjettet. Regnskap for 2008 mot budsjett for 2008, vil bli rapportert senere.

Kontrollutvalgets sekretariat (kap 4)

Kontrollutvalget har et eget sekretariat (Glåmdal sekretariat IKS) for å bistå seg i sitt arbeid. Sekretariatets virksomhet er nærmere omtalt i kapittel 4.

Avsluttende kommentarer

Kontrollutvalget har en viktig oppgave med å ivareta kontroll- og tilsynsfunksjonen i kommunen, sammen med revisjonen og sekretariatet. Kontrollutvalgets rolle ble styrket gjennom de nye bestemmelsene i kommuneloven og gjennom etableringen av eget sekretariat.

Det går fram av kapittel 3.3 at kontrollutvalget også i 2008 har hatt på dagsordenen å gjøre utvalget mer synlig. Dette er gjort gjennom synliggjøring av kontrollutvalget på Kongsvinger kommunes hjemmeside, synliggjøring på hjemmesiden til sekretariatet (www.gs-iks.no) og ved informasjon til pressen, gjennom oversendelse av saklistens framside.

Kontrollutvalget er avhengig av et samarbeid med sekretariatsleder og revisjonen, og dette samspillet har fungert veldig bra også i 2008. Kontakten mot kommunen, spesielt ordføreren og rådmannen, har også vært nyttig. Kontrollutvalget mener at samtalene som gjennomføres i kontrollutvalgsmøtene, bidrar positivt til en god kontakt.

Kongsvinger, 12.2.09
Geir Tjugum
leder kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

1 INNLEDNING

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er et sentralt hjelpeorgan for kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid iht. kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet til kommunestyret.

Kontrollutvalgets årsrapport er innrettet i tråd med bestemmelsene i forskrift om kontrollutvalg, og er også basert på årsplanen for kontrollutvalget for 2008 som ble vedtatt i kontrollutvalget i møtet den 21.2.08, sak 4/08. Årsplanen ble oversendt kommunestyret til orientering, og ble behandlet i møtet 17.4.08, sak 070/08.

Kontrollutvalget har tidligere valgt å legge fram sin årsrapport basert på revisjonsåret, dvs. for perioden 1.5.-30.4. Fra og med 2008 har kontrollutvalget gjort endringer, slik at tilsyns- og rapporteringsåret for kontrollutvalget følger kalenderåret.

2 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

2.1 Tilsyn og kontroll

I forskriften om kontrollutvalg § 4 heter det:

”Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer.”

Kontrollutvalget har et tilsyn både med kommunens virksomhet og foretakets (Kongsvinger kommunale eiendomsforetak KF) virksomhet.

2.1.1 Gjennomført tilsyn med forvaltningen

Kontrollutvalgets tilsyn med politiske vedtak gjennomføres ved at medlemmene får tilsendt saksdokumenter fra de forskjellige politiske utvalgene. Kontrollutvalget gjennomfører en gjensidig rapportering i hvert møte eller ved behov. I tillegg har kontrollutvalget bedt rådmannen om en oversikt over fattede vedtak og oppfølgingen av disse, i forhold til formannskaps- og kommunestyresaker. Denne rapporteringen har vært etterlyst i flere omganger. Kontrollutvalget fikk en oversikt over oppfølging av kommunestyresaker i møtet den 4.12.08.

Kontrollutvalget gjennomfører en samtale med ordfører og rådmann i hvert møte, så sant det er mulig. Kontrollutvalget ber om rapportering/orientering fra rådmannen og eventuelt ordføreren om forskjellige saker, og den økonomisk utviklingen oppsummeres i hvert møte.

Kontrollutvalget har også invitert de forskjellige tjenestene/enhetene i kommunen til å informere om sin virksomhet. Følgende personer har i denne perioden informert om sin virksomhet:

- Kontrollutvalgets møte den 21.2.08: Innkjøpstjenesten ved Trond Sommer.
- Kontrollutvalgets møte den 5.6.08 (utsatt fra 21.4.08): Omsorgstjenesten ved Øyvind Græsno og kommunalsjef Karin Trosdal.
- Kontrollutvalgets møte den 11.9.08: Kongsvinger kommunale eiendomsforetak KF ved Anne Mette Øvrum.

- Kontrollutvalgets møte den 4.12.08: Brukerombudordningen ved Berit Sjøli Nilsen.

Kontrollutvalget har også bedt rådmannen om å få tilsendt eventuelle statlige tilsynsrapporter. I noen tilfeller tar sekretariatsleder selv ut rapportene direkte fra Fylkesmannens hjemmeside. Det er ikke lagt fram noen rapporter for kontrollutvalget i 2008.

Kontrollutvalget behandlet skatteoppkrevers halvårsredegjørelse for 2. halvår 2007 i møtet den 21.2.08 (sak 6/08). Denne saken ble sendt kommunestyret med forslag om å ta saken til orientering. Saken ble behandlet i kommunestyret 17.4.08, sak 069/08. Fra og med 2008 blir det ikke laget halvårslige redegjørelser fra skatteoppkrever, så neste behandling av redegjørelse fra skatteoppkrever blir for året 2008 (behandles i kontrollutvalget i februar 2009).

Kontrollutvalget har også fulgt opp sak knyttet til skatteoppkrevers manglende arbeidsgiverkontroll. Denne saken har resultert i en felles løsning med de øvrige kommunene i distriktet.

Kontrollutvalget mottok våren 2008 en sak fra en privatperson knyttet til faktureringsgebyr i Kongsvinger kommune. Kontrollutvalget behandlet denne saken i møtet den 21.4.08, sak 15/08, hvor rådmannen la fram en skriftlig orientering om saken. Saken ble deretter sendt kommunestyret til behandling. Saken ble etter en utsettelse i kommunestyret 22.5.08, sak 090/08 igjen behandlet i kontrollutvalget 5.6.08, sak 30/08. Saken ble endelig behandlet i kommunestyret 26.6.08 sak 115/08.

I møtet den 5.6.08 ba kontrollutvalget om en orientering fra rådmannen om praktisering av ordningen med leasingbiler.

Disse sakene, sammen med revisjonens rapportering, danner grunnlag for det løpende tilsynet med kommunen.

2.1.2 Forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal se etter at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kongsvinger kommune har benyttet samme revisjon i mange år og kontrollutvalget mener at det er en forsvarlig revisjonsordning. Øvrige vurderinger i forhold til revisjonens arbeid vil eventuelt gå fram av pkt. 2.5.

2.2 Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at årsregnskapet for kommunen og for kommunale foretak blir revidert på en betryggende måte (kontrollutvalgsforskriften § 6). Det vil si at regnskapene skal revideres etter de kravene som går fram av forskrift om revisjon og god kommunal revisjonsskikk.

2.2.1 Regnskapsrevisjon

Kommuneregnskapet for 2007 ble behandlet i kontrollutvalget 21.4.08 (sak 14/08). Revisjonen avga beretning, datert 14.4.08, med ett forbehold knyttet til for sent avlagt regnskap. I tillegg til revisjonsberetningen, hadde kontrollutvalget mottatt en kopi av årsoppgjørsbrev til rådmannen. Kontrollutvalget ga på bakgrunn av dette sin uttalelse til regnskapene i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 7.

Ettersom 2008 er første driftsår for Kongsvinger kommunale foretak KF, ble det ikke behandlet regnskap for dette foretaket i 2008.

2.2.2 Oppfølging av merknader

Det foreligger ingen nummererte brev til Kongsvinger kommune i 2008. Det er for øvrig ingen revisjonsmerknader som ikke er fulgt opp, jf. forskriften § 8.

De bemerkningene som ble gitt i forhold til regnskapsavleggelsen for 2007 (jf. det som er sagt ovenfor), vil bli fulgt opp i forbindelse med regnskapsavleggelsen for 2008. Administrasjonens tilbakemelding på årsoppgjørsbrevene ble behandlet i møtet den 11.9.08, sak 34/08.

2.3 Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon

Det er kontrollutvalget som etter kommunelovens bestemmelser har ansvaret for at det utføres forvaltningsrevisjon i kommunen. Dette framgår av § 77, nr. 4 som har følgende ordlyd:

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kapittel 5 i forskrift om kontrollutvalg inneholder utfyllende bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon. Ifølge forskriftens § 10 skal kontrollutvalget minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon skal rapporteres til kommunestyret (jf. forskriften § 12).

2.3.1 Forvaltningsrevisjon/plan for forvaltningsrevisjon

Glåmdal sekretariat IKS la fram overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for 2009-2010 i kontrollutvalgets møte 4.12.08, sak 46/08. Analysen og planen ble deretter sendt kommunestyret til behandling.

2.3.2 Bestilt og gjennomført forvaltningsrevisjon

Prosjekter iht. plan for forvaltningsrevisjon for 2006-2007

I henhold til planen for forvaltningsrevisjon, som ble vedtatt i kommunestyret 21.12.06, ble det satt opp følgende prioriteringsliste for gjennomføringen:

1. Gjennomgang av sosial og barnevern (ev. kun barnevern), knyttet til saksbehandling, oppfølging og vedtak.
2. Vurdering av spesialundervisning i Kongsvinger, bl.a. knyttet til saksbehandling og vedtak.
3. Vurdering av kommunens IT-sikkerhet og informasjonssikkerhet

Prosjekt 1 ble gjennomført i 2007 og lagt fram for kommunestyret i møtet 31.1.08, sak 009/08. Oppfølgingen går fram av pkt. 2.3.3.

Prosjekt 2 ble ikke bestilt fra kontrollutvalget, slik prioriteringen skulle tilsi. Saken ble behandlet i kontrollutvalget i november 2007. Årsaken til dette var at Fylkesmannen i Hedmark på det tidspunktet, nylig hadde gjennomført et tilsyn knyttet til samme område, jf. rapporten "Tilsyn med Kongsvinger kommune - Skoleeiers ansvar for tilpasset opplæring og spesialundervisning". Det ville da være uhensiktsmessig å foreta en ny undersøkelse på området nå, så kort tid etter at

Fylkesmannen har hatt sin undersøkelse. Kontrollutvalget har fått delegert fullmakt til å gjøre omprioriteringer med hensyn til rekkefølgen på prosjektene (jf. planens pkt. 7).

I møtet den 14.11.07, sak 57/07 ble det bestilt følgende forvaltningsrevisjon fra Glåmdal revisjon IKS (som var kontrollutvalgets prioritet 2): *Gjennomgang av kommunens retningslinjer og rutiner for innkjøp av varer og tjenester, med bl.a. fokus på lov om offentlige anskaffelser, med følgende hovedproblemstilling:*

- *Overholder Kongsvinger kommune lov og forskrifter for offentlige anskaffelser?*

Argumentet for å gjennomføre prosjektet om offentlige anskaffelser, var at det ville bli gjennomført et tilsvarende prosjekt også i Sør-Odal, Våler og Åsnes, noe som er veldig ressursbesparende.

Prosjektet legges fram for kontrollutvalget i februar 2009.

Prosjekt 3 er ikke påbegynt, men vil kunne være aktuelt å ta senere.

Øvrige prosjekter

Festeavgifter Skriverskogen

Kontrollutvalget behandlet i møte den 11.9.08, sak 36/08 en oversendt sak fra kommunestyret om tilbakebetaling av festeavgifter i Skriverskogen. Det ble bestilt et prosjekt fra Glåmdal revisjon IKS med følgende problemstilling:

- *Prossessen rundt håndtering av saken knyttet til justering av festeavgifter i Skriverskogen og rådene som er gitt i den forbindelsen, granskes.*

Rapporten behandles våren 2009.

Kommunens finansforvaltning

I tillegg har Glåmdal revisjon IKS på eget initiativ gjennomført et prosjekt knyttet til kommunens finansforvaltning. Rapporten ble behandlet i kontrollutvalget 11.9.08, sak 35/08. Deretter ble den oversendt kommunestyret, som behandlet den i møtet 6.11.08, sak 192/08. Følgende ble vedtatt:

1. *Kommunestyret tar rapporten til etterretning*
2. *Kommunestyret forutsetter at kontrollutvalget følger opp kommunens finansforvaltning etter at ny forskrift for finansforvaltning har trådt i kraft.*
3. *Kommunestyret ber om å få seg forelagt en ny gjennomgang av finansreglementet når ny forskrift foreligger.*

2.3.3 Rapportering av resultat etter gjennomført forvaltningsrevisjon

Prosjekter iht. plan for forvaltningsrevisjon for 2006-2007

Gjennomgang av barneverntjenesten

Rapporten ble behandlet i kontrollutvalget 14.12.07, sak 56/07 med følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget tar rapport om "Gjennomgang av barneverntjenesten knyttet til saksbehandling og oppfølging av vedtak" til orientering.*
2. *Kontrollutvalget ber revisjonen følge opp sammenligningen av utgifter i barnevernet ved neste Kostra-rapportering, for å se om tallene endrer seg. Saken legges fram for kontrollutvalget etter at rapporteringen er klar.*
3. *Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:*
 - *Kommunestyret tar rapporten til etterretning og ber administrasjonen følge opp de anbefalingene som går fram av rapportens pkt. 1.3.*

Kommunestyret behandlet rapporten i sitt møte 31.1.08, sak 009/08 hvor kommunestyret sluttet seg til kontrollutvalgets forslag.

Kontrollutvalget fulgte opp saken i møtet den 4.12.08, sak 49/08, hvor revisjonen la fram nye kostra-tall og redegjorde for dem. Rådmannen orienterte videre om hvordan anbefalingene var fulgt opp.

Kontrollutvalget anser rapportens anbefalinger som fulgt opp, selv om barnevern fortsatt er et problemområde på mange måter. Det vil være aktuelt å følge opp barnevern senere igjen.

Gjennomgang av kommunens retningslinjer og rutiner for innkjøp av varer og tjenester

Dette prosjektet vil bli lagt fram for kontrollutvalget i februar 2009 og oppfølgingen vil derfor gå fram av årsrapporten for 2009.

Øvrige prosjekter

Oppfølging av rapport sosialkontoret

Kontrollutvalget bestilte i møtet den 16.5.07 (sak 30/07) en gjennomgang av saksbehandlingsrutiner ved sosialkontoret i Kongsvinger. Glåmdal revisjon IKS la fram en rapport i møtet den 30.8.07, sak 43/07. Følgende vedtak ble fattet:

1. *Kontrollutvalget tar rapporten fra Glåmdal revisjon IKS til orientering.*
2. *Kontrollutvalget følger opp saken ved å invitere sosialleder, våren 2008, til å orientere om oppfølging av de anbefalte forbedringstiltakene.*

Kontrollutvalget behandlet i møtet den 5.6.08, sak 26/08 oppfølging av denne saken. Sosialleder var til stede i møtet og orienterte om hvordan rapportens anbefalinger var fulgt opp. Det kan være aktuelt med en videre oppfølging senere, men **kontrollutvalget anser rapportens anbefalinger som fulgt opp**.

Prosjekt om ressurskrevende brukere

Kontrollutvalget fikk i 2007 lagt fram en oppfølgingsrapport om ressurskrevende brukere (fra 2005). I møtet den 16.5.07, sak 27/07, fattet kontrollutvalget følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget tar oppfølgingsrapporten om ressurskrevende brukere til orientering.*
2. *Rapporten oversendes kommunens administrasjon for videre oppfølging av de anbefalingene som går fram av rapporten.*
3. *Administrasjonen innkalles høsten 2008 for å redegjøre for hvordan anbefalingene er fulgt opp.*

Rådmannen ga i møtet den 4.12.08, sak 48/08, en orientering om hvordan rapportens anbefalinger var fulgt opp. **Kontrollutvalget anser rapportens anbefalinger som fulgt opp**.

Kommunens finansforvaltning.

Kontrollutvalget skal innhente rapportering om hvordan anbefalingene er fulgt innen utgangen av 2009, og oppfølgingen vil derfor komme i årsrapporten for 2009.

2.4 Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll

Etter endringer i kommuneloven og tilhørende forskrifter med virkning fra 1.7.2004, er kontroll og tilsyn med kommunalt eide selskaper en prioritert oppgave, og det er tatt inn egne bestemmelser om selskapskontroll, jf. kommuneloven § 77 nr. 5 og § 80. Selskapskontrollen

består av en obligatorisk del som går ut på å føre tilsyn med forvaltningen av eierinteressene i selskapet (eierskapskontroll), og en frivillig del, som medfører at det også kan gjennomføres forvaltningsrevisjon når kontrollutvalget eller kommunestyret finner det nødvendig eller ønskelig. Selskapskontroll skal gjennomføres på bakgrunn av plan for selskapskontroll, som skal vedtas av kommunestyret.

2.4.1 Plan for selskapskontroll

Kontrollutvalget i Kongsvinger behandlet forslag til plan for selskapskontroll for 2009-2010 i sitt møte den 5.6.08. Kommunestyret i Kongsvinger vedtok planen i kommunestyret den 28.8.08 sak K-161/08, som vedtok kontroller i følgende selskaper:

1. *GIVAS IKS (2008/2009)*
2. *ESKOLEIA AS (2010)*
3. *GIV IKS (2010) (oppfølging).*
4. *Glåmdal krisesenter IKS (2011).*

2.4.2 Bestilling og gjennomføring av selskapskontroll

Prosjekter iht. plan for selskapskontroll for 2006-2007

I henhold til plan for selskapskontroll, som ble vedtatt i kommunestyret 1.6.06, ble det satt opp kontroller i følgende selskaper:

1. *Eierskapskontroll i Glåmdal interkommunale voksenopplæringscenter IKS (GIV IKS)*
2. *Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i Glåmdal interkommunale renovasjonsselskap IKS (GIR IKS).*

Eierskapskontroll i GIV IKS ble gjennomført og behandlet i kommunestyret i 2007.

Selskapskontroll i GIR IKS ble gjennomført av Nedre Romerike distriktsrevisjon på vegne av Glåmdal revisjon IKS og lagt fram for kontrollutvalget i møtet 21.4.08, sak 16/08. Saken ble oversendt kommunestyret som behandlet saken i møtet 26.6.08, sak 116/08, med følgende vedtak:

- *Kommunestyret ber om at kommunens eierrepresentant følger opp sitt ansvar og snarest mulig pålegger styret å rette de påpekte avvikene, alternativt skifte ut eksisterende styre.*
- *Kommunestyret ber også om at det ved valg av styre tas hensyn til mulige habilitetskonflikter, som eksempelvis forretningsmessige samarbeid, som nevnt rapportens pkt. 2.1, og sørge for at slike situasjoner ikke oppstår.*
- *Kommunestyret ber om at eierrepresentantene følger opp følgende anbefalinger i eierskapskontrollen.*
 - *Det innarbeides rutiner og gjennomføres en bevisstgjøring for representantskapet for oppfølging av ansvaret som eierrepresentant.*
 - *Ytterligere kvalitetssikring av rutiner for etterlevelse av reglene for offentlige anskaffelser.*
- *Kommunestyret ber om tilbakerapportering fra selskapet i forhold til hvordan selvkostfondets midler håndteres i henholdt til gjeldene regelverk.*
- *Videre ber kommunestyret om en tilbakemelding fra selskapet om hvordan forvaltningsrevisjonens følgende anbefalinger blir fulgt opp.*
 1. *Selskapet må utarbeide selvkostregnskap for fremtiden.*
 2. *Selskapet bør sette opp selvkostregnskap tilbake i tid. Det må være opp til selskapet selv å vurdere hvor langt tilbake i tid det er hensiktsmessig å gå.*
 3. *Selskapet bør sørge for at kostnader og inntekter som ikke gjelder husholdningsabonnentene kan skilles ut.*
- *Kommunestyret ber kontrollutvalget innhente en tilbakerapportering i forhold til begge rapportene innen utgangen av april 2009..*

Kontrollutvalget behandlet også i sitt møte den 5.6.08, sak 31/08 et tillegg til saken ovenfor, og det gjaldt rutiner for tømning av søppel. Saken ble oversendt kommunestyret som fattet følgende vedtak i sak 161/08:

1. *Kommunestyret ber representantskapets medlemmer i GIR IKS følge opp saken om rutiner for tømning av søppel, ved å be om tilbakemelding fra selskapet om hvordan rutinene praktiseres.*
2. *Kommunestyret ber om en tilbakemelding innen 31.12.2008.*

Kontrollutvalget vil be om en tilbakemelding i 2009.

Prosjekter iht. plan for selskapskontroll for 2008-2011

I henhold til plan for selskapskontroll, ble det bestilt eierskapskontroll i GIVAS IKS, i kontrollutvalgets møte 4.12.08, sak 47/08. Følgende problemstillinger ble vedtatt:

Eierskapskontroll

- I. *Foregår virksomheten i henhold til gjeldende lover og regler, herunder innenfor de rammer som vedtektene gir?*
- II. *Foregår virksomheten innenfor rammene av kommunestyrets vedtak og forutsetninger der samfunnsmessig ansvar og sektorpolitiske mål ivaretas?*
- III. *Har virksomheten en effektiv og økonomisk forsvarlig drift?*
- IV. *Mottar kommunestyret tilstrekkelig og dekkende informasjon om selskapet?*

Forvaltningsrevisjon

- I. *Overholder GIVAS IKS gjeldende bestemmelser om selvkost?*
- II. *Skjer det kryssubsidiering mellom monopolvirksomheten og forretningsvirksomheten i GIVAS IKS?*

Bestillingen ble gitt til Glåmdal revisjon IKS som legger rapporten fram for kontrollutvalget høsten 2009.

2.4.3 Rapportering av resultat etter gjennomført selskapskontroll

Prosjekter iht. plan for selskapskontroll for 2006-2007

Eierskapskontroll i GIV IKS behandlet i kommunestyret i møtet den 30.8.07, sak K 095/07, med følgende vedtak:

- a. *Kommunestyret tar rapporten til etterretning og følger opp de anbefalingene som går fram av rapportens pkt. 5.*
- b. *Kommunestyret vedtar deltakelse i det interkommunale selskapet GIV IKS, ut fra de forutsetningene som går fram av selskapsavtalen, datert 18.10.2002.*

Etter kontrollutvalgets årsplan skulle oppfølgingen av rapporten vurderes høsten 2008, men har blitt utsatt. Årsaken til at vurdering av oppfølgingen ikke skjedde, var at kommunen selv jobbet med en sak om kommunens selskapsstyring, og kontrollutvalget mente derfor det var mest hensiktsmessig å utsette vurderingen til denne saken var behandlet i kommunestyret.

Vurderingen av oppfølgingen av rapporten for GIV IKS vil bli lagt fram for kontrollutvalget 7.5.09. Oppfølgingen vil derfor framgå av årsrapporten for 2009.

Når det gjelder selskapskontroll i GIR IKS skal kontrollutvalget skal innhente rapportering om hvordan anbefalingene er fulgt innen april 2009, og oppfølgingen vil derfor komme i årsrapporten for 2009.

Øvrige prosjekter

Kontrollutvalget har også hatt en sak i forhold til gjennomført selskapskontroll i Aktør AS fra 2006, hvor ordfører, som selskapets generalforsamling, har orientert om hvordan rapportens anbefalinger er fulgt opp.

2.5 Tilsyn med revisjonen

Kontrollutvalget skal holde seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og føre tilsyn med at revisjonsarbeidet er a jour og foregår i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

2.5.1 Gjennomført tilsyn med revisjon

Tilsynet med revisjonen har blitt utøvd gjennom revisjonssjefens orientering fra sitt årlige planverk. I tillegg har kontrollutvalget behandlet revisjonsberetninger til reviderte regnskaper og andre rapporter med utgangspunkt i revisjonsarbeidet. Revisjonssjefen rapporterer muntlig om revisjonsarbeidet i hvert møte.

Revisjonen arbeider bevisst med å bedre kompetansen og revisjonsarbeidets kvalitet, planleggingen og rapporteringen. Kravene til den obligatoriske etterutdanningen ifølge NKRF er oppfylt for alle.

Revisjonssjefen la fram uavhengighetserklæring for Kongsvinger kommunes regnskap i kontrollutvalgets møte den 11.9.08, sak 40/08. Uavhengighetserklæring for Kongsvinger kommune eiendomsforetak KF ble lagt fram for kontrollutvalget i møtet 21.4.08, sak 18/08.

2.6 Budsjettbehandling

Etter kontrollutvalgets forskrift § 18 skal kontrollutvalget legge fram forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Dette forslaget bør foreligge tidnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter.

2.6.1 Budsjett for 2009

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for hele kontroll- og tilsynsarbeidet for 2009 i møtet den 11.9.08, sak 38/08. Økningen i sekretariatets budsjett skyldes at det er lagt inn en utvidelse på en halv stilling. Forslaget ble deretter oversendt kommunen. Forskriften sier at forslaget skal følge med formannskapetets forslag til kommunens budsjett ved kommunestyrebehandlingen. Dette ble gjort i Kongsvinger. Budsjettforslaget fra kontrollutvalget for 2009 går fram av tabellen under.

	Poster	Budsjett 2009
Kontrollutvalget	Sum	141 600
Sekretariatet	Ramme for virksomheten	270 000
Selskapskontroll	Inkludert i revisj./sekret.budsj.	
Revisjonen	Ramme for virksomheten	1 641 600
		2 053 200

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2009 er vedtatt i kommunestyret.

2.6.2 Budsjett for 2008

Rapportering av budsjett 2008 mot regnskap 2008 vil komme i årsrapporten for 2009. Imidlertid vil det, etter at regnskapet er avlagt, bli lagt fram for kontrollutvalget en tilleggsrapport, hvor det vil framkomme en mer spesifisering av hva som ligger i sekretærtjenesten og revisjonstjenesten. Her har vi kun tatt med budsjettet for 2008.

	Poster	Budsjett 2008
Kontrollutvalget	Sum	112 000
Sekretariatet	Ramme for virksomheten	210 000
Selskapskontroll	Inkludert i rev./sekret.	
Revisjonen	Ramme for virksomheten	1 622 100
		1 944 100

2.6.3 Budsjett for 2007

Resultat av kontrollutvalgets forslag til budsjett 2007 mot regnskap 2007 er som følger:

	Poster	Budsjett 2007	Regnskap 2007
Kontrollutvalget	Sum	100 000	38 033*)
Sekretariatet	Ramme for virksomheten	196 000	196 000
Selskapskontroll	Inkludert i rev./sekret.		
Revisjonen	Ramme for virksomheten	1 587 400	1 652 674
		1 883 400	1 886 707

*) Det er sannsynligvis ført utgifter til kontrollutvalget også på andre poster i regnskapet og dette har vi ikke oversikt over.

Økningen i revisjonens utgift skyldes at det ble utført flere oppgaver enn planlagt.

I revisjonstjenesten er følgende oppgaver inkludert:

- Revisjon av kommuneregnskapet, regnskapsbekreftelsen samt tilleggsoppgaver.
- Forvaltningsrevisjon.
- Selskapskontroll.
- Div. faglig veiledning.
- Attestasjonsoppgaver (inkludert momskompensasjon)
- Tippetmiddelregnskaper.
- Pasientregnskaper (sykehjem og boliger for heldøgns omsorg og pleie).
- Overformynderiregnskaper med vergeregnskaper.
- E&H Hansens leg
- H.Rømcke&M.Moe leg
- Kongsv.og omegn Barnehjem leg
- Gunnar A. Kjerrets leg
- Eventuelle granskningsoppgaver eller spesielle undersøkelser (vanligvis initiert/bestilt av enten kontrollutvalget, kommunestyret eller formannskapet).

2.7 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget har sagt i sin årsplan følgende om sin rapportering:

- Årsplanen for 2008 sendes kommunestyret til orientering. Denne ble behandlet i kontrollutvalget 21.2.08 og kommunestyret 17.4.08. Årsplanen for 2009 ble behandlet i kontrollutvalget 4.12.08. Årsplanen er sendt kommunestyret til behandling. På grunn av endret rapporteringssyklus ble begge årsplanene behandlet samme år.

- Kontrollutvalget lager årsrapport på bakgrunn av årsplanen. Kontrollutvalgets årsrapport for 2007 (som omhandlet perioden 1.5.07-31.12.07) ble behandlet i kontrollutvalget 21.2.08 og i kommunestyret 17.4.08.
- Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret i forbindelse med resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll – dette blir gjort gjennom kontrollutvalgets årsrapport, jf. pkt. 2.3.3 og 2.4.3.
- Rapporter etter gjennomførte kontroller er sendt fortløpende til kommunestyret, jf. pkt. 2.3.2 og 2.4.2.

3 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

3.1 Medlemmer

Kongsvinger kommune har fra valget i 2007 hatt 5 medlemmer. Følgende medlemmer er valgt for 2007-2011.

Medlem	Varamedlem
Geir Tjugum (leder) (FRP)	Mons Erik Holtbakk (SV)
Rolf Ingar Løvberget (nestleder) (A) (fram til 28.8.08)	Jorunn Leirstrand (fram til 28.8.08)
Randi Hanssen (H) (nestleder) (fra 2.10.08) (vanlig medlem fram til 2.10.08)	Ole Johnny Holt (SP)
Liv Ingebjørg Solløst (FRP)	Turid Margrethe Høyby
Kjell Ramstad (PP)	Arne Enger
Jorunn Leirstrand (fra 28.8.08)	Rune Monsen (A) fra 6.11.08)

3.2 Møter og saker

I løpet av 2008, har kontrollutvalget hatt 5 møter og behandlet 55 saker. Hvilke saker som er behandlet, går fram av vedlegget til årsrapporten. Deltakelsen på møtene er som følger:

Medlemmer/varamedlemmer	21.2.2008	21.4.2008	5.6.2008	11.9.2008	4.12.2008	Ant. møter
Geir Tjugum	x	x	x	x	x	5
Rolf Ingar Løvberget	x					1
Randi E. Hanssen				x	x	2
Liv Ingebjørg Solløst	x	x	x	x	x	5
Kjell Ramstad	x	x	x	x		4
Jorunn Leirstrand				x	x	2
<i>Jorunn Leirstrand</i>		x	x			2

3.3 Øvrige aktiviteter

Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper, samt å treffes og ha kontakt med andre kontrollutvalg. For å følge opp dette kan følgende nevnes:

- 2 av medlemmene i kontrollutvalget i Kongsvinger (Løvberget og Solløst) deltok på NKRFs kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 4-5 februar 2008.
- Glåmdal sekretariat IKS arrangerte i januar 2008 et seminar/kurs for alle kontrollutvalgene i distriktet, som må betraktes som et ledd i folkevalgtopplæringen.

Seminaret var også åpent for rådmenn, ordførere og revisjonen. Fra Kongsvinger møtte alle 5 kontrollutvalgsmedlemmene og ingen varamedlemmer.

- Ettersom alle kontrollutvalgslederne utgjør representantskapet i Glåmdal sekretariat IKS, har lederne også en mulighet her til å treffes å utveksle litt erfaringer og løse felles oppgaver.

Det er vedtatt eget reglement for kontrollutvalget, og dette ligger som vedlegg 1 til kontrollutvalgets årsplan, samt under "Dokumenter" på www.gs-iks.no.

Kontrollutvalget jobber stadig for å gjøre kontroll og tilsyn mer synlig. Følgende tiltak er gjennomført:

- Kontrollutvalget har bedt om å bli mer synlig på kommunens hjemmeside, og dette er fulgt opp i Kongsvinger.
- På hjemmesiden til Glåmdal sekretariat IKS (se pkt. 4) er kontrollutvalgene og kontrollutvalgenes oppgaver er synliggjort (www.gs-iks.no)
- Sakslistens framside sendes fortløpende til Glåmdalen og Østlendingen.

4 SEKRETÆRFUNKSJON

Kontrollutvalgene i Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes har felles sekretariat gjennom det interkommunale selskapet Glåmdal sekretariat IKS. Det er kun en person ansatt i Glåmdal sekretariat IKS.

Tidsbruk

Sekretariatsleder tidsregistrerer all sin tid, og har anledning til å se hvor mye tid som går med til hvert kontrollutvalg. Rapporteringen følger kalenderåret.

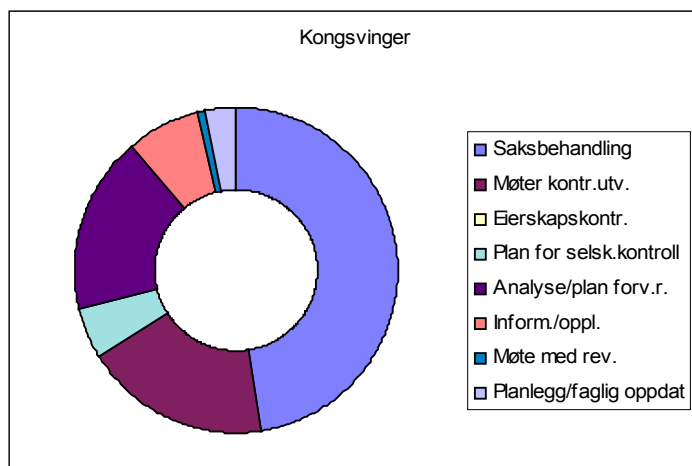
Når vi trekker ferie og permisjoner fra total arbeidstid i perioden **1.1.08-31.12.08**, har sekretariatsleder totalt hatt 1540 timer til disposisjon. Av disse er 74,6 % av timene brukt på kontrollutvalgene (1 149 timer). I 2007 var prosenten 75 %. Den øvrige tidsbruken har gått til saksbehandling og møter i styret og representantskapet, administrasjon/arkiv, kurs og reiser til og fra møter i kommunene.

Når det gjelder den videre fordelingen av antall timer på konkrete oppgaver knyttet til kontrollutvalgene, får vi følgende tabell for Kongsvinger sin del:

Oppgaver	2008	2007
Saksbehandling	86	103
Møter kontr.utv.	34	37
Eiersk.kontroll	-	12
Plan for selsk.kontroll	9	3
Analyse/plan forv.r.	32	0
Inform./oppl.	13	4
Møte med rev.	1	3
Planlegg/faglig oppdat	6	10
Totalt	182	173

Diagrammet nedenfor viser fordelingen av timer brukt i 2008

Under den største oppgaven, saksbehandling til kontrollutvalget, ligger all saksforberedelse og forskjellige undersøkelser til kontrollutvalget, herunder årsplaner og årsrapporter, møteinnkallinger med tilhørende bestillinger og avtaler, referater og oversendelse av vedtak til videre behandling og oppfølging av vedtak. Tidsbruken til reise til og fra kommunene kommer, som nevnt ovenfor, i tillegg.

Tiden til planlegging/faglig oppdatering er fordelt likt på alle kontrollutvalgene, da dette dreier seg om "fellesoppgaver".

Hvis vi ser på tidsbruken mellom de forskjellige kontrollutvalgene, så viser tallene at det er brukt forholdsvis mye tid i Våler i 2008, både i forhold til de øvrige og i forhold til 2007. Det er først om fremst Nord-Odal som det er brukt mindre tid på enn året før. Kongsvinger ligger høyest, noe som er ganske naturlig, ettersom det er den største kommunen.

	Timer 2008	1 %	Timer 2007	1 %
Eidskog	172	15,0	158	15,0
Grue	160	13,9	145	13,8
Kongsvinger	182	15,8	173	16,4
Nord-Odal	140	12,2	145	13,7
Sør-Odal	159	13,8	144	13,6
Våler	178	15,5	149	14,2
Åsnes	159	13,8	140	13,3
	1149	100	1054	100

Men stort sett er det ganske lik tidsbruk i de forskjellige kontrollutvalgene, noe som har sammenheng med at det vanligvis er like mange møter. Variasjonen vil for det meste ligge i enkeltsakers forberedning.

VEDLEGG**SAKER BEHANDLET I KONTROLLUTVALGET I 2008.****Møte 21.2.08**

1/08	Referater og orienteringer.
2/08	Samtale med ordføreren
3/08	Samtale med rådmannen.
4/08	Årsplan og årsrapport for kontrollutvalget.
5/08	Informasjon fra enhetene – innkjøpsleder Trond Sommer.
6/08	Halvårsredegjørelse fra skatteoppkrever 2. hå 2007.
7/08	Sekretariatets hjemmeside – opplysninger/dokumenter.
8/08	Rapportering fra Glåmdal revisjon IKS.
9/08	Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
10/08	Eventuelt.

Møte 21.4.08

11/08	Referater og orienteringer.
12/08	Samtale med ordføreren
13/08	Samtale med rådmannen.
14/08	Årsregnskap/årsberetning for 2007 - Kongsvinger kommune.
15/08	Fakturagebyr i Kongsvinger kommune.
16/08	Gjennomført selskapskontroll i GIR IKS, endelig rapport.
17/08	Informasjon fra enhetene – omsorgstjenesten.
18/08	Rapportering fra Glåmdal revisjon IKS.
19/08	Årsrapport 2007 og årsplan 2008 – Glåmdal sekretæren IKS.
20/08	Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
21/08	Eventuelt.

Møte 5.6.08

22/08	Referater og orienteringer.
23/08	Samtale med ordføreren
24/08	Samtale med rådmannen.
25/08	Plan for selskapskontroll for 2008-2011
26/08	Oppfølging av rapport på sosialkontoret.
27/08	Informasjon fra enhetene – omsorgstjenesten.
28/08	Rapportering fra Glåmdal revisjon IKS.
29/08	Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
30/08	Fakturagebyr i Kongsvinger kommune.
31/08	Eventuelt.

Møte 11.9.08

31b/08	Referater og orienteringer.
32/08	Samtale med ordføreren.
33/08	Samtale med rådmannen.
34/08	Oppfølging av merknader til årsregnskap 2007 - Kongsvinger kommune.
35/08	Revisjonsrapport om Kongsvinger kommunes finansforvaltning.
36/08	Oversendt sak fra kommunestyret – Justering av festeavgifter, tilbakebetaling.
37/08	Informasjon fra enhetene – Kongsvinger kommunale eiendomsforetak KF.
38/08	Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2009.
39/08	Oppfølging av rapport barnevern – kontratall.
40/08	Revisjonssjefens uavhengighetserklæring for 2008.
41/08	Rapportering fra Glåmdal revisjon IKS.
42/08	Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
43/08	Eventuelt.

Møte 4.12.08

44/08	Referater og orienteringer.
45/08	Samtale med ordføreren
46/08	Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon.
47/08	Bestilling selskapskontroll
48/08	Samtale med rådmannen.
49/08	Oppfølging av rapport barnevern.
50/08	Informasjon fra enhetene – orientering om brukerombudordningen.
51/08	Årsplan for kontrollutvalget for 2009.
52/08	Rapportering fra Glåmdal revisjon IKS.
53/08	Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
54/08	Eventuelt.